

**İNCİRALTI'NDA YAPILAN UMUT TACİRLİĞİ VE RANT POLİTİKALARI İLE
AKCİĞERLERİMİZ KURUTULAMAZ****08/10/2020**

TMMOB İzmir İl Koordinasyon Kurulu olarak; bir süredir “İnciraltı Sorunu Çözüm Bekliyor-İnciraltı'nı Hep Birlikte Planlayacağız-İnciraltı ve Çeşme Projesi Bir Düşünüyor” gibi haberler ile çeşitli yayın organlarında yer alan ve kamuoyuna İnciraltı Bölgesinin imara açılmasına yönelik taleplerin hayata geçirilmesine yönelik ilk işaretlerin verilmekte olduğu süreci hassasiyetle takip ediyoruz.

Bölgenin yıllardır çözümsüz bir leke olarak kaldığı, bölgedeki arazi sahiplerinin mağdur olduğu, bölgede tarımın yapılamaz durumda olduğu, bahçelerin kuruduğu, yeraltı sularının tuzlandığı, seracılığın para kazandırmadığı gibi her türlü gerekçenin oluşturulduğu ve devlet büyüklerinden pankartla yardım istendiği bir süreci geride bırakmanın ardından son olarak, İl Toprak Koruma Kurulu tarafından 23.09.2020 tarihinde alanın yapılaşmaya açılmasının dayanağı olan ve “tarım dışı amaçla kullanılabilir” görüşü veren karar oy çokluğuyla alınmıştır.

TMMOB İzmir İl Koordinasyon Kurulu olarak bir kez daha ifade ediyoruz;

“Bu Bölge 2006 yılından beri politikacılar tarafından yöre insanına umut tacirliği yapılarak, arazilerinizi imara açacağız sözleri verilerek, oy simsarlığının sonucu olarak bu günlere gelmiştir. Bu bölge son yıllarda arazi sahibi olup ben buraları imara açtırırım diyerek yöre halkını inandıranların yüzünden bugünlere gelmiştir.”

Bilindiği gibi, İnciraltı, Üçkuyular Vapur İskelesinden başlayan ve Bahçelerarası mahallesini de içine alan yaklaşık 7000 dekarlık “yoğun tarımsal faaliyetin yapıldığı” alandır. Bu alandaki tarımsal faaliyetler arasında; narenciye bahçeleri, örtüaltı (sera) tarımı ve çeşitli meyve bahçeleri yer almaktadır. Kentimizin batı gelişme aksında bulunan ve doğal, kültürel ve ekonomik anlamda önemli değerler içeren İnciraltı, kentimizin en önemli açık ve yeşil alan olma özelliğine sahip bölgesi konumundadır. Dolayısıyla adı Koruma Amaçlı olup yapılaşmaya ve betonlaşmaya onay veren plan kararlarının değil; bugün ve gelecekte İnciraltı'nın özelliklerini ve geçmiş ile ilişkisini koruyan ve süreklilik gösteren planlama kararlarının yaşama geçirilmesi önemlidir.

İlk defa 9-12 Kasım 2006 tarihlerinde İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından düzenlenen ve Ahmet Piriştina Kent Arşivi ve Müzesi'nde yapılan "İnciraltı'nın Geleceğini Birlikte Kuralım" toplantısı ile gündeme taşınmış, ardından 2007 yılında başlayan EXPO-2015 adaylığı sürecinde bölge sağlık turizmi amaçlı planlanmak istenmiştir. Hâlbuki alan özellikle “sağlık” temasının işleneceği Expo 2015 organizasyonunun, insan ve çevre sağlığını gözeten ve bunun gereğini yerine getirebilecek nitelikte bir alan olması gerekirken, İnciraltı'nın aday gösterilmesi temanın kendisiyle ters düşmüştür.

Ardından tüm bu uyarılara rağmen İnciraltı bölgesine ilişkin Turizm Merkezi ilanı sonrası onaylanan, alanın ve çevresinin doğal niteliklerini, tarımsal niteliğini, doğal sit olma özelliğini yok sayan, şehircilik ilkeleri ve planlama esaslarına aykırı olan, kamu yararı içermeyen Toprak Koruma Kurulu Kararı ve çok sayıdaki mekânsal plan Odalarımız tarafından açılan davalar sonucunda iptal edilmiştir. 2012 yılında tamamlanan dava süreciyle de bölgenin tarımsal amaç dışında kullanılamayacağı tescillenmiştir.

2020 yılında geldiğimiz noktada ise yine bölgenin sağlık turizmi amaçlı planlanmak istendiği önce kamuoyuna ısıtılarak getirilmiş, bölgenin çözümsüz ve atıl bir alan olduğu, tarımsal aktivitelerin yapılamadığı, tarımsal özelliğinin yitirildiği, hatta bölgede binlerce yıldır var olan jeotermalin

tarımı bitirdiği, kaçak yapılaşmaya açıldığı gibi hiçbir bilimsel temele dayanmayan gerekçeler ile kamuoyu yaratılmaya çalışılmış, bunun içinde kamu kurumlarının görüşleri olduğu öne sürülerek siyasi bir ortam oluşturulmuş ve en sonunda Çevre Şehircilik Bakanlığı tarafından Koruma Amaçlı İmar Planı yapılması amacıyla planlama süreci başlatılmıştır.

Bilinmelidir ki; Koruma Amaçlı İmar Planı ile ortaya getirilen süreç bölgenin tarımsal ve doğal özelliklerinin korunmasına yönelik bir planlama yapılacağı anlamına gelmemektedir.

Bu açıklamaların yapılmasını getiren süreci yürütenlerin asıl amacı; sadece arazilerinden daha fazla para kazanarak rant elde etmek istemeleridir. Ancak bu kişiler isteklerini bilimsel temellere dayandırmalıdır.

Bu bağlamda;

1. Tarım, doğa, planlama, mühendislik bilimi görmezden gelinerek turizm odaklı rant hedefi ile İzmir için eşsiz bir değer olan İnciraltı'nın tahribine izin verilemez.
2. Bir alanın tarım dışına çıkarılması kanunlarda belirtilmiştir. Sadece bölgede alternatif bir alanın olmaması ve kamu yararı olması gerekçeleri ile tarım dışına çıkarılabilir.
3. Yapılan iş ve işlemler yürürlükteki yasalara göre hiçbir şekilde uygunluk göstermemektedir. Bölgede yapılmak istenen Koruma Amaçlı İmar Planı için alternatif alan çalışması yapılmamıştır. Yapıldığı takdirde bölgenin güneyinde bu tür tesislerin varlığı ve genişleyebileceği potansiyel alanlar olduğu görülecektir
4. Bölge için tarım dışı kullanıma dönük henüz alınmış bir "Kamu Yararı Kararı" yoktur. Buna karşın belli bir kesimin faydalanmasına yönelik turizmin kamu yararı sayılması bölgenin tarihsel geçmişine, bilimsel ve sosyolojik kriterlerine de aykırıdır.
5. Planlama yapılmak istenen alan "Mutlak Tarım Arazisi" ve "Dikili Tarım Arazisi"dir. Bu yüzden tarımsal amaç dışında ne çeşit bir uygulama olursa olsun kullanımı yasalara uygun değildir.
6. Alan yine kuzeyindeki doğal sit alanı ile güneyindeki kentsel alan arasında tampon görevi görmekte, kentsel kullanımların sulak alan üzerindeki etkilerini düşürmektedir.
7. Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında ve Toprak Koruma Kanunda mevcut tarımsal alanların üretim özelliklerini korumak ve iyileştirmek devletin ve kurumlarının sorumluluğu olarak tanımlanmaktadır. 2006 yılından bu yana tarımsal bir alan olan bölgede tarımı etkileyecek uygulamaların yapılmasına izin verenler ve bölgenin toprak özelliklerinin iyileştirilmesi için görevlerini yerine getirmeyenler için de sürecin özel olarak değerlendirilmesi gerekmektedir.
8. Alanın olası bir toprak veya su kalitesindeki bozunumunda, Toprak ve Su Islah projeleri ile rahatlıkla bunun önüne geçilebilir. İklim Değişikliği dahil olmak üzere tarımsal arazilerin korunması ve iyileştirilmesi devletin ilgili kurumlarının sorumluluğu altındadır.
9. Bu bölgede yapılması gereken 2006 yılından beri vurguladığımız gibi bölgenin doğal niteliklerini ve ekolojik hassasiyetlerini dikkate alarak, yapılaşmayı düşünmeden düzenlenmesi temel ilke olmalıdır. Bölge geneli jeolojik açıdan yoğun fay kırıklarına sahip yapılaşma için uygun olmayan bir alt yapıya sahiptir. Bu sebeple bölgeyi, yoğun ya da seyrek olsun bir şekilde yapılaşmayı hedefleyen gizli rant hesaplaşması için manivela olarak kullanmak isteyenlere izin verilmemelidir.
10. Siyasilerden beklenen kendi istekleri doğrultusunda kamu kurum ve kuruluşlarının görüşlerini yorumlamamaları ve halka beyanat verirken de çarpıtmadan sunmalarınıdır. Tarım İl Müdürlüğü'nün bölgedeki tarımsal faaliyetler ile yaptığı çalışmalar sürekli olarak kurumun kendi haber ve paylaşımlarında görülmektedir. Marjinal Tarım Arazisi olarak sınıflandırılan bölge uluslararası anlaşmalarla koruma altına alınmış sulak alan olan Doğal Sit Alanıdır. Bu çalışmalar varken "Tarım İl Müdürlüğü'nde yarısını Marjinal Tarım Arazisi olarak tanımlamış" gibi hatalı beyanatlar vermek kurumların güvenilirliğini sarsmaktadır. Öte yandan bir talebin İl Toprak Koruma Kurulu tarafından gündeme alınabilmesi için arazinin ya Büyük Ova sınırları içerisinde

olması yada Mutlak-Dikili-Özel Ürün Arazisi olması gerekmektedir. Büyük Ova dışındaki Marjinal Tarım Arazileri zaten gündeme alınmadan ilgili bakanlık tarafından doğrudan uygun görüş verilmektedir.

11. İnciraltı Türkiye'nin 3. büyük kenti olan ve yeşil alan bakımından sıkıntılı olan İzmir için vazgeçilmez bir yeşil alandır. Alanda yapılacak her müdahale bölgenin bütünsel koruma anlayışından uzaklaşarak bitişiğinde bulunan İnciraltı Kent Ormanı ve İnciraltı lagünü için bir tehdit oluşturacaktır. Bölgedeki sulak alanlar (lagünler) su dengesini koruyan birer tampon niteliği taşımaktadır. Bu hassas dengenin yapılaşma ile daha çok bozulacağı bir gerçektir. Bu durumda olası baskınlar bölge için ciddi tehdit oluşturacak noktaya gelecektir.

TMMOB, kurulduğu günden bu yana Kamu Yararını ön plana koyarak bilimsel verilerin ışığı altında görüşlerini bağımsız olarak ifade etmiştir. Plansız programsız, 'ben yaptım oldu' anlayışıyla, kamu yararı ve hukuk ilkelerini hiçe sayan ve ranta hizmet eden politikalara da her zaman karşı çıkmıştır. Bu karşı çıkışlarda bilimi temel almış, bireysellikten uzak, kentin ve kentlinin yararına tüm projelerin yanında yer almış, yaşama geçmesinde çaba harcamıştır.

İnciraltı'nın tarımsal potansiyeli dikkate alınarak, bölgedeki hak sahiplerinin sürdürülebilir bir şekilde arazilerinden gelir elde edebilecekleri bir uygulama kararında TMMOB'a bağlı odalar olarak tüm desteği vereceğimizi, ancak bölgede yapılacak ranta yönelik tüm uygulamaların da karşısında mücadeleyi kamu yararı, kent ve İzmirli yurttaşlarımız için büyüteceğimizi kamuoyu ile bir kez daha paylaşıyoruz...

TMMOB İzmir İl Koordinasyon Kurulu